

УДК 37.07:340.111.5(043)

*Ольга Лойко,
директор центру КУ «ЦПРПП»
Покровської міської ради Донецької області*

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ ЦЕНТРУ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ТА ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ: УПРАВЛІННЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ

Важливу роль у створенні сприятливих умов для постійного самовдосконалення педагогічного персоналу та підвищення якості освіти в умовах автономії освітньої мережі продовжують відігравати центри професійного розвитку, навіть і особливо у воєнний час. Розглянемо ці питання з досвіду роботи КУ «ЦПРПП» Покровської міської ради Донецької області (далі – Центр), працівники якої є агентами у формуванні високопрофесійного середовища в освітній сфері громади.

Виходячи зі своєї місії та візії Центр виконує низку важливих функцій для підтримки вчителів, вихователів, керівників гуртків та керівників закладів освіти у подальшому професійному зростанні. Розглянемо їх.

Звичайно, що на першому місці в роботі Центру є саме підвищення кваліфікації педагогічних працівників, яке дозволяє забезпечувати заклади освіти кваліфікованими кадрами, а значить підвищити якість надання освітніх послуг. В першу чергу маємо відзначити роботу Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, який пропонує різноманітні курси та програми для підвищення кваліфікації фахівців, активно впроваджує та інформує про нові методики навчання та педагогічні підходи, щоб забезпечити ефективне передавання знань та розвиток навичок відповідно до останніх тенденцій у своїй галузі. І це важливе для покровських освітян зовнішнє підвищення кваліфікації.

Але не менше значення для професійного зросту учителя/вихователя/керівника гуртка має і внутрішнє підвищення кваліфікації, а саме: обмін фаховим досвідом під час засідань професійних предметних спільнот, постійно діючих семінарів, впровадження Центром різноманітних

проектів на рівні громади.

Так в 2023 році 967 освітян ЗЗСО, 203 педагоги ЗДО та 27 керівника гуртків ЗПО Покровської ТГ об'єдналися в 36 професійних предметних спільнот (ПС). Вони створюють середовище для обміну знанням і досвідом між їхніми членами під час проведення семінарів, воркшопів, вебінарів, обговорення в форумах чи інші форми взаємодії. Педагоги професійних спільнот можуть знаходити нових колег, менторів або партнерів через мережу контактів, яку надає спільнота. Це сприяє розширенню професійних можливостей та підтримці в кар'єрному зростанні. І, звичайно, тут мова йде і про розвиток професії: професійні спільноти можуть брати участь у розвитку та покращенні стандартів в своїй галузі, взаємодіяти з іншими організаціями, владою та громадськістю для впливу на зміни в області своєї діяльності. Професійні спільноти можуть надавати соціальну підтримку своїм членам, створюючи сприятливий клімат для взаємодії та взаємопідтримки.

Ще однією формою внутрішнього підвищення кваліфікації, впровадженого Центром, є постійно діючі семінари (ПДС), а тепер це тренінги, воркшопи, майстерки, шоуруми, освітні крауд платформи, івент студії, де педагоги допомагають один одному не втрачати окриленості своєї професії, постійно рухатися вперед, опановувати все нові та цікаві інструменти в застосуванні під час освітнього процесу.

І, як результат, цікаві матеріали роботи професійних спільнот та постійно діючих вебінарів освітян Покровської ТГ перетворюються на нові збірники завдань та вправ, дайджести, інтерактивні плакати та карти, інформаційні електронні ресурси, тощо. Потужну консультативну підтримку в підготовці методичних матеріалів, розробці навчальних програм, педагогічних інструментів та рекомендацій для підвищення якості навчання педагогам надають працівники Центру. Так в цьому 2023/2024 навчальному році були рекомендовані для затвердження Методичною радою Покровської ТГ – 4 збірника для початкової школи, 5 інформаційних дайджестів, 3 інтерактивних плакати суспільних дисциплін. Робота зі створення нового методичного педагогічного контенту громади триває.

Надання консультацій учителям та адміністрації щодо

розв'язання педагогічних питань, використання новітніх методик та ресурсів у навчальному процесі – ще одна з функцій КУ «ЦПРПП» Покровської міської ради. На початку навчального року консультантами Центру створюється опитувальник щодо запитів щодо консультацій з певних педагогічних та психологічних питань, а це в свою чергу дозволяє освітянам Покровської ТГ отримати поради щодо зростання їх в професії. Так, підтримуючи освітян, отримуємо досягнення в фахових конкурсах. На Всеукраїнському конкурсі «Учитель року – 2023» Покровська громада була представлена 20-тьма педагогами з чотирьох предметів. Результативність: 1 педагог – учасник всеукраїнського етапу, 2 – лауреати (II та II місце) та 4 педагогині стали фіналістками обласного етапу.

Всебічно сприяємо залученню молодих спеціалістів в громаду. Центр активізував співпрацю з коледжами та вищими закладами освіти: Донецьким національним технічним університетом (10 студентів проходять практику в ЗЗСО громади), Маріупольським державним університетом (студенти кафедри дошкільної освіти протягом жовтня-грудня переймали досвід кращих ЗДО Покровська), Донбаською державною педагогічною академією (25 педагогів дистанційно навчаються) та Покровським педагогічним фаховим коледжем (40 студентів проходять педагогічну практику з вересня по грудень).

Але важливо не тільки загітувати до роботи в закладах освіти Покровської ТГ випускників закладів вищої та професійної педагогічної освіти. Центр приділяє значну увагу фаховій підтримці молодих спеціалістів. Так надано рекомендації 2-м закладам освіти для організації педагогічної інтернатури 4 вчителів-випускників. Крім цього консультантами Центру вже другий рік впроваджується проєкт «Школа молодого педагога початківця» для вчителів зі стажем роботи до одного року. Молоді вчителі, вихователі за спеціально розробленим планом удосконалюють та поповнюють знання отримані в закладах вищої та фахової педагогічної освіти: це і обізнаність з нормативно-правових документів, поради і завдання з поурочного й календарного планування, методичні рекомендації щодо національно-патріотичного виховання в закладах освіти, робота на єдиній для громади освітній платформі Microsoft Team

та використання онлайн-інструментів навчання, гендерна рівність та інше. В травні 2023 року відбувся випуск перших 30 учасників «Школа молодого педагога початківця». В цьому році їх лише 14, та навчання знову триває. В планах – упровадження проекту для молодих керівників закладів освіти «Лідери освіти 4:0».

Крім фахової підтримки освітян дуже важливо допомагати залишатися в ресурсі та бути резильєнтними. В Центрі для цього створені всі умови: кваліфікований психолог сприяє емоційній підтримці, досягненню освітянами успіху у професійній сфері шляхом надання різноманітних інструментів та ресурсів для самовдосконалення та ефективного кар'єрного розвитку. За запитом проводяться тренінги з підтримки ментального здоров'я в умовах пролонгованого стресу; допомога у вирішенні нестандартних ситуацій та труднощів у роботі. Для психологів закладів освіти проводяться тренінги та семінари з питань роботи зі стресом та травмами здобувачів освіти та педагогів під час війни. За ініціативи Центру в серпні 2023 року проводилися тренінги для педагогів громади психологами ГО «Взаємодія» (м. Запоріжжя) з подолання втрат під час війни «Стресостійкість та пошук ресурсів». Протягом півроку продовжується співпраця з ГО «Діалог громад» (м. Краматорськ), яка має на меті навчання психологів щодо забезпечення ментального здоров'я учнів та дорослих (батьків та педагогів), вирішення питань інклюзії, тощо.

У нас багато нових планів і задумів. КУ «ЦПРПП» Покровської міської ради впевнено крокує шляхом забезпечення ключових напрямків професійного зростання освітян в рамках автономії освітньої мережі, покращення якості та створення сприятливих умов для ефективного навчання й розвитку педагогів. Сьогодні кожен освітянин Покровської громади, як ніколи, відчуває велику відповідальність за долю України, долю нашої громади і нашої освіти та робить усе можливе і надможливе заради наближення мирного майбуття!

Список використаних джерел

1. Закон України «Про освіту» URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2020 р. № 672 Деякі питання професійного розвитку педагогічних

працівників URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/672-2020-%D0%BF#Text>

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>

УДК 37: 005. 3

Ірина Макаренко,

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри педагогіки

Криворізького державного

педагогічного університету,

<https://orcid.org/0000-0002-9190-2549>

ПОЛІСУБ'ЄКТНА ДІАЛОВА ВЗАЄМОДІЯ ПЕДАГОГІВ ЯК ПРЕДИКТОР ЕФЕКТИВНОГО ВНУТРІШНЬОШКІЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Нині, в умовах стану війни, державна освітня політика спрямована передусім на стабілізацію та втримання основних реформаційних перетворень, що були попередньо узгоджені та прийняті на законодавчому рівні.

Водночас складні економічні, соціальні та політичні виклики, що постали перед нашою країною, не сприяють підвищенню загального емоційного фону серед педагогічних працівників закладів освіти всіх рівнів. Реальні показники зниження мотиваційного складника педагогічної діяльності, а також вимушений відтік педагогічних кадрів за кордон обумовили фокусування уваги всієї освітньої системи на розроблення стратегічних орієнтирів щодо проблеми відновлення й пошуку можливих дієвих інструментів підвищення продуктивності педагогічної діяльності тощо. У цьому питанні, на нашу думку, слід розставити акценти на певних змінах в управлінській практиці керівників освітніх закладів. І насамперед ми маємо на увазі реалізацію ними